

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Bákóczy-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adataknak vissza.

Hirdetések Árszabály szerint.

Háromhetes szünet.

A honatyák eloszlottak. Mennek haza a választók közé, kivéve talán azokat, akik nem valami rettenetes fáradalmaikat a citromok országában pihenik ki a háromhetes szünet alatt.

A harmadik ülészak alkotásai, — ha nem is sorozhatjuk valamennyit a kifogástalan alkotások közé, — bebizonyították, hogy a koalíció nem az a rossz, aminőnek a kétballábú balpárt obstruktorai a nemzet előtt feltüntetni akarnák. Mi keresztény katolikusok pedig megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a keresztény öntudat a keresztény Magyarország parlamentjében felébredt. Ezen ébredés új korszakot jelent: szebbet, jobbat a réginél, üdvösebbet a népre, boldogabbat a magyar hazára. Ezen új korszak talán a közgazdasági és erkölcsi szükségleteknek összhangzatos, tehát helyes kielégítése a haladás összhangzatos, tehát helyes fejlesztésének korszaka lesz, mert kereszténynek ígérkezik.

De nem akarunk foglalkozni sem a bezárt ülészak bírálatával, sem a jövőre kialakulásának esélyeivel. A háromhetes szünet kötelességeit tekintjük inkább.

Három hét hosszú idő. Kijuthat belőle a családnak, a gazdaságnak és kijuthat belőle a választóknak is. Beszélhetjük a képviselő urak jól ezt a három hetet, nem úgy, mint eddig, mert bizony mostanáig a szabadságból jutott családnak, gazdaságnak, csak választóknak nem. A választóknak mostanáig csak a választást megelőző kortesnapokat és ötvenkint egy-két beszámoló napot szenteltek, ha ugyan szenteltek.

Pedig megnyit beszélnek a nép politikai nevelésének szükségességéről. Az egész haza levegőtengere ezektől a beszédektől ver hullámokat. Amde a gyakorlatban édes keveset törődnek ezzel a neveléssel és sajnos legkevesebbet törődnek azon képviselők, akik a keresztény öntudat felébredését tüzték maguk elé magasztos célnak,

amely célért az országgyűlésen lelkiismeretesen, diadalmasan küzdöttek is.

De ha magában a parlamentben a kötelesség teljesítése kivívta is az igazságot, ezzel a teendőik hosszú sorozata még nincs befejezve. A háromhetes szünetnek is meg vannak a magasztos kötelességei: a nép politikai nevelése.

A nép bizalmának letéteményesei e bizalmat megtisztelhetnék azzal, hogy leereszkednének hozzá, egybeolvadhatnának a bizalommal. Megtehetnék, amit megtesznek azok, akik a nép bizalmát bűnös szenvedélyek gyujtogatásával tudták kierőszakolni, s akik e szenvedélyek lángolásában látják csak politikai és anyagi létezésük biztosítását.

Az országgyűlési képviselők e három hét egy-egy napját arra szentelhetnék, hogy meglátogassa a választókat, ha nem is beszámolóval, de barátságos társalgás közben közölnék a néppel a történeteket, jellemeznék a viszonyok alakulását s megismertetnék egyes események jelentőségét, a jövőre való kihatását s megmutatnák a népnek azon utat, amelyen haladva, a képviselőnek adott bizalom segítségével, Magyarország jövőjének boldogságát állapítják meg.

Ha ezt megtennék, nem ártanának képviselői tekintélyüknek és emellett a népben felébredtenék azon öntudatot, melyet minden választási küzdelemben, a szokásos választási eszközökkel és modorral csak eltompítani, lerontani iparkodtak.

Micsoda magasztos munkát végeznének a kötelességek teljesítésén kívül. Eddig bizony kevés képviselő törődött ezen magasztos munkával! Kíváncsiak vagyunk, hogy vajjon most, a keresztény öntudat ébredésének hajnalán szaporodik-e a hivatásának teljes tudatában élő képviselők száma?

A háromhetes szabadság első hete az elmélkedések hete. Elmélkedhetnének a képviselők ezen köte-

lességük fölött s ha komolyan elmélkednek, a szabadság második és harmadik hete a kötelességek teljesítésének magasztos hetei lesznek a keresztény Magyarország érdekében.

A szabadkai orvosok és a betegpénztár.

A Bácskai Napló volt az egyetlen lap, mely ezen kérdésben határozott álláspontot foglalt el, nem a betegpénztár igazgató-sága mellett, hanem a munkásság érdekében. Adatainkat nem felületesen kapkodtuk össze, hanem valóságokról meggyőződünk.

A szabadkai orvosok ma nyilatkozatot tesznek közzé, melyben adatainkkal homlok-egyenest ellenkező adatok vannak. Ez készített arra bennünket, hogy a nyilatkozatra reflektáljunk teljes tárgyilagossággal. Legfőleg arra kérjük a nyilatkozatot aláírt orvosokat, hogy adataink helyességéről győződjenek meg a betegpénztár könyveiből.

Tisztán a számadatokkal foglalkozunk.

A nyilatkozat ezt mondja: „Az orvosok a pénztár rendelőjében fennjártó betegeknek rendeltek havonta 1500 esetben.”

Ez nem felel meg a valóságnak. A betegpénztár könyvei hivatalosan bizonyítják, hogy az összes betegek száma, ide értve a betegpénztárban, a szemorvosnál, az otthon kezelt betegeket, a sebesülteket még a mostani influenzás időben sem volt nagyobb sohasem 35-nél. Ez pedig csak 1050 beteget jelent havonta. Ismételve megjegyezzük, hogy ez az epidemikus idő betegjeinek száma. Rendes időben egy óra 500 beteg sem esik. De átlag 800 beteget, mindenféle beteget számítva havonta, — ami ismételjük túlzott számítás, — s mindig háromkoronás kezelési díjat, ez egy hónapban 2400 koronát, egy évben 26.800 koronát tesz ki. Pedig a 3 korona kezelési díj magasabb a miniszteri minimális két korona díjszabásnál.

Ezzel szemben évi 92.000 koronát csak úgy hozhatnak ki, ha a valóságnak meg nem felelő adatokat vesznek a számítás alapjául.

Külömben jellemző azon igazság, hogy a betegpénztár most, mikor minden látogatásért megfizet, naponta a legmagasabb esetben csak 30 koronát fizet orvosi kezelésért. Az átlagot meg 22 koronában állapíthatjuk meg.

Ezen valóság szerint ez évi kezelési díj 9920 koronát tenne ki, ami az orvosok 92.000 korona követeléséhez képest az orvosok részéről 82.000 korona túlkövetelést jelent; a fenti 26.800 koronával szemben pedig,

Üzlet-áthelyezés.

Az érdeklődő vevőközönséget van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy

Wagner és Boholy

vászon-, fehérnemű- és rövidáru-kereskedők Szent-István-téren levő régi üzletüket az új városháza felépítéséig a kenyérpiacon e célra külön épített ideiglenes bolthelyiségbe teszik át.

f. évi május hó 1-ével

tehát a betegsegélyzőre a rosszabb esetben, 65,200 korona tulkövetelést.

Nagyon felületes az is, amit a betegsegélyző bevételeiről ír a nyilatkozat. A havi bevétele, ha minden fillér befoly, nem rug 96.000 koronánál többre. Pedig 10.000 korona majdnem minden évben behajthatatlan marad. A ténylegesebevétele 86.000 korona. A nyilatkozat tehát ismét 44.000 koronával számítja el magát. Kiténik ezen tényből, hogy az orvosok a 92.000 korona követeléssel azt kívánhatnák csak, hogy javukra a betegsegélyző a bevételeire 6000 koronát ráfizessen. Hogy miből, erre kellene feleletet adni.

Ezen adatokból a nyilatkozatot aláíró orvos urak legnagyobb része meggyőződhetik, hogy az információk, melyek a nyilatkozat aláírására készítették őket, hamisak.

Tudjuk mi azt, hogy Szabadka orvosai nem állnak hadilábon a humanizmussal. Amde a fenti adatok a humanizmusnak helyes értelmezését kívánják meg. És azon orvosok, akik a nyilatkozatnak csak egyoldalú információját ismerték eddig, meggyőződésük szerint, a humanizmust helyesen is értelmezik, az orvosok és betegsegélyző küzdelmét a mi szempontukból mérlegelik, a szenvedő munkások érdekében és határozottan elítélik a sztrájkhoz hasonló mozgalmat, az ellen tiltakozni fognak.

A betegsegélyző elnöke meggyőződött bennünket hivatalos okmányokkal arról, hogy az orvosok megválasztása után csak azért tiltakozott a legudvariasabban az új orvosok rendelése ellen, mert az orvosválasztás jóváhagyva még nem volt, s így felelősségének tudatában a betegsegélyző pénztár terhére orvosi rendeléseket el nem fogadhatott. Egyedül erre figyelmeztette a legudvariasabban a főorvost. Igaza volt-e? Ezt a községség ítélje meg.

Ugyancsak az igazgatóság, hivatalos okmányokkal meggyőződött bennünket arról is, hogy az orvosokat háromszor is hivatalosan szólította föl a tárgyalásokra.

A nyilatkozat erre vonatkozó részei is tehát teljesen alaptalanok.

Parasztfogás.

— A szociáldemokrácia mezőgazdasági programja. —

A magyarországi szociáldemokrata párt úgy látszik belátta, hogy a régi taktika és régi program alapján lekaszált és learatta azt a magyar társadalomban, ami learatható volt. A marxizmus, a vagyonfelosztás, a termelési eszközök közbirtokká váló tétele, a hazátlanság és a vallásghalás ma már nem alkalmasak arra, hogy a Jakabok új tömeget gyűjtsenek vele zászlajuk alá és új adófizetőket szerezzenek.

A vezérek is belátták, hogy Marx elméletét megcáfolta a legnagyobb tudomány, maga az élet. A tömeg sem hajlandó már hinni a régi népámitó szocialista programnak, azért új fogást eszeltek ki.

Az ipari munkások között már nem akadott több elbolondítani való ember, tehát a kiszegedőkre kell rávetniök magukat, hogy új pártadó fizetőket toborozzanak.

Csizmadia Sándor elvtárs, volt az a furfangos, aki kifundálta, hogy legalkalmasabb lenne, új ígéretek tenni a kiszegedőknek, a földművelő népnek. A pártvezetőség is beleegyezett ebbe s megcsinálták Ladányi Armin zsidófiskálissal a cucilisták új mezőgazdasági programját.

Persze ebben a programban földosztást, haladást, erdőt, legelőt, vadakat és minden elképzelhető ígérték a Jakabok a földetűró népnek, ha felesap cucilistának. Nem hisszük, hogy a magyar föld népe olyan gügye volna, hogy ezeknek a hamis ígéreteknek felülne. Könnyű ígérni a Jakaboknak a másébból, de semmi szándékuk sincs ígéreteiket megvalósítani.

Jobban tették volna a szocialista vezérek, ha az új program helyett arra fordították volna tehetségüket, hogy jelentést irtak volna a sikkasztó pártvezérek név-

lajstromáról és az Izrael—Bokányi per jelenlegi állásáról.

A magyar nép sokkal okosabb, semhogy az ilyen buta fogásoknak felüljön. Tudjuk mi a cucilistákról, akármilyen programot adnak is, hogy aki délelőtt kutya, az délután is az marad.

Római krónika.

— Saját levelezőnkől. —

Róma, 1908. április 5.

A balkáni vasut kérdése, mint előre látható volt az olasz kamarában is szőnyegre került, de — s ez nem volt előre látható — az ügyet igen nyugodtan, s okosan tárgyalták. Ausztria-Magyarországnak ugyanis egész világosan megadja a berlini szerződés 25. §-a a jogot, hogy a Törökország beleegyezésével minden közlekedési ügyről gondoskodhat, ami csak hasznosnak látszik a balkáni államok gazdasági fejlődésére: így joga van hadi utak építésére, hogy a novi-bazári szandzsákban béke legyen, joga van kereskedelmi utak nyitására, s így vasutak építésére is. Hogy Ausztria sokat nyer, ha felesleges ipari cikkek számára új, jó piacot biztosít, erre joga van, mert a berlini szerződést nem sérti, s csak kedvező földrajzi helyzetét használja ki. Különösen e pontokat hangsúlyozta válaszában Tittoni külügyminiszter, majd azt bizonyította, hogy amiből a szomszéd birodalomnak haszna van, az szükségképpen még nem káros Itáliára nézve; ezt mind ő, mind Aerenthal nem egyszer kijelentette. A külügyminiszter még megjegyzi, hogy a szövetséges birodalom ezen új terveiről sem a desioi, sem a semmeringi találkozáson nem értesült.

Bertolini vasut-építési javaslatát. Ezuttal nem a balkáni vasutról van szó, hanem az új tervezetről, mely Itália vasuti hálózatának olyatén kifejlesztését célozza, mely közelhozza az ország egyes részeit egymáshoz. Az előirányzott összeg nem kevesebb, mint fél milliárd korona (542 és fél millió lira). Ezen javaslat keresztülvitele egyszersmind fordulópontra volna a vasutak adminisztrációjában is, mert e téren is több reformot indítványoz. A vasuti alkalmazottak fizetését egyelőre vagy két millióval szándékozik felemelni. A vidéki igazgatóságokat (direzioni compartimentali) is újja szervezik, s működésüket jobb összhangba hozzák a központtal. Ez igazgatóságok székhelyeül a következő városok jelöltek ki: Turin, Miláno, Velence, Genua, Flórenc, Ancona, Róma, Nápoly, Reggio-Calabria és Sicilia.

Vilmos császár és az olasz király találkozására Velencében, mint a hírlapokból ismeretes, a múlt hó 25-én történt. Hogy minő politikai célokat szolgál e találkozás, a nyilvánosság előtt még titok; az az egy biztos hogy politikai célja minden német császári utazásnak van s ezuttal a hármasszövetség egyetértését a Balkán-kérdésben akarja kifejezni.

A lagunák városa ünnepi díszben várta fejedelmi vendégeit s a királyi, városi s magán gondolák hosszú sora, a német s olasz hadihajók arcéle, a fényes kivilágítás, a páncélosok hatalmas fényező gyönyörű látványt nyújtottak, melyhez a néptömeg zsongása s az ágyuk dőreje megfelelő kísérettel szolgáltak.

Ugy látszott, mindeki örült a találkozón, csak a haragos, felhős ég nem — és a császár két kedvenc daxli kutya. Ezek ugyanis igen kellemetlen s könnyen végzetessé válható kalandba keveredtek. Hogy, hogy nem becsiptek „Itália balzsamos levegőjétől“ (talán egy kis maradék pezsgőtől) és megfellekedve arról, hogy nem császári gazdájuk birtokán vannak, egy kis sétát akartak tenni s megnézni a város nevezetességeit — természetesen, mint császári ebekhez illik, belépőjegy és szájkosár nélkül. Mikor már kigyönyörködték magukat a Szt. Márk templomban (e boldog országban községség dolog, hogy egy-két kutya meg

macska hancuroz a templomokban), a dogepalota felé vették utjukat — szájkosár nélkül. Már csaknem a kapunál vannak, midőn egyszerre csak hurkot éreznek szépséges nyakukon s egy nagy paraszt — kutyákkal telt kocsiiban találják magukat — szájkosár nélkül: az ügyes velencei kutyapécér ugyanis elfogta őket, mert kóboroltak — szájkosár nélkül. Császári gazdájuk szíve természetesen addig nem nyugodott, míg ki nem váltotta őket a szomorú fogságból. E kis epizód tényleg megtörtént. s. ■

Szegényeinkről.

Városunk szegényei a szegények házában tisztességes lakásban és ha nem is bőséges, de elégséges élelmezésben részesülnek. A szegényházban elfér — ha tele van — 200 szegény; — amde ennyi még a tél közepén sem volt ott: — most pedig márciusban a létszám 130—140 — között váltakozott; — de nyáron az eddigi tapasztalat után ítélve, lesz még kevesebb is. Miért? Hogy lehetséges az, hogy egy nagy, közel 100 ezer lakossal bíró városnak még 200 szegénye sincs? — Oh igen is van! Ha az a sok igazi munkaképtelen szegény, akik a szegényházi ellátásra érdemesek és rá vannak szorulva; — ha a Sz. Vince és nőgyógyászok segélyezettjei s a Népkehely öreg kosztosai közül azok, akik egyedül élnek; ha a csavargók és a koldusok nagy száma, akik a koldulási tilalom dacára — különösen a külvárosokban — házról-házra koldulnak, — a koldulástól nemcsak a papíron, de a valóságban is eltiltatnának és az előbbiekkal együtt a szegények házába fölvetetnének: — akkor meg vagyunk győződve — nemcsak mind a 200 hely be lenne ott töltve, hanem még meg is kellene a Szegények házat nagyobbítani, amde akkor minden munkaképtelen támasz nélküli szegény városunk méltóságához illoen, egyöntetűen és tisztességsben el lenne látva. Akkor nem lehetne uton-utfélén, különösen a külvárosokban — ahol a rendőr nem látja — félelmesen piszkos alakokat, közöttük sok munkaképes csavargót, cigányokat látni.

Akkor, ha a koldulási tilalom tényleg végre is hajtatnák: nem mernének kiszökösni a szegények házában ama lakói, akik a kóborlást meg a pálinkáskát szeretik. Hallottuk szavahihető férfitól, aki a szegények ügye iránt érdeklődik és aki személyesen vezetett több Népkehelyből való szegényt kulturügyi tanácsnokunkhoz, hogy a szegényházi orvos ajánlata alapján vegye fel őket a szegényházba; hogy a tanácsnok a szemükbe mondotta: ezek már mind voltak ott benn a szegényházban, némelyik többször is; de részint kikéredzkedtek, részint elszököszték onnan koldulni vagy a népkehelyben elenni az arra igazán rászorult, munkában kifáradt, kiérdemült öregeknek adagját. Oly alakok lebzselnek a népkehelyben tétlenül reggel 9 órától 12 ig, akik részint birnának még dolgozni (habár könnyebb munkát is), részint pedig oly állapotban, oly roudán, hogy még a szegények házába is csak alapos nyírás, fürdetés és desinfiálás után lennének fölvehetők, pedig az ezidei népkehely 40—50 bejáró és egyedül álló felnötteinek, öregeinek legalább is $\frac{2}{3}$ ad része a szegények házába való lenne. Kívánatos volna a népkehely 3—4 havi tartama alatt többszöri orvosi vizsgálat is, mert a 200—300 iskolás gyermekek között sürűn előforduló pállottság, rüh, szembajok; a felnöttek között még másféle bajok is, a sok piszkos, mind mind aggályossá teszik a tiszta egyéneknek a velök való érintkezést és kiszolgálásukat.

Tevékeny kulturtanácsnokunk már régóta tervezi, hogy a szegények házában könnyebb munkákat honosít meg, mint például a gyékény és kosárfonás, papirzacskó készítés, tollfosztás, rongyfosztás és azoknak fonása, pokrócok szövése stb. Szép, üdvös és szükséges terv, — de megvalósítható csak akkor lesz, ha 1) az összes munkaképtelen szegények, akiknek városunkban nincs otthonuk, gondozójuk és eltartójuk, a szegények házába bevétetnének. 2) Ezek számához ké-

pest a szegények háza kibővítenék. 3) Az ottlakás kötelezővé, a kiszökösés, a kóborlás lehetetlenné tétetnék, a koldulás pedig végleg megszüntetnék. — Ha még ezekhez a reggeli és vacsora egy kissé bővebb és változatosabbá tétetnék, — ha a bánásmódra vonatkozó panaszok (melyek az orvost és a kedvesnővéreket sohasem érintik) tárgyilagosan és igazságosan lincztetnének akkor a megnagyobbított szegények házában a városi szegényügy a lehetőség határai között meg lenne oldva.

Egy adófizető polgár.

A főnebbi sorokhoz még a következőket fűzi a szerkesztő:

Miután a kórház kápolnája magának a kórház lábadozó betegeinek és az ápoló kedves nővéreknek is szűk: — az életük végnapjait élő szegényházi öregeknek pedig nagy lelkivigasztalás és könnyebbé válna, ha ott a házi kápolnában minden nap szent misét hallgathatnának: nagyon üdvös dolog volna ha a kórházi lelkész érseki engedéllyel naponként két szent misét mondhatna. Mivel pedig a megnagyobbított kórház szegényekháza népessége egy kis faluval vetekednék (most is 450—500 körül van az) — a kórházi lelkészt nem csak a tanyai iskolák tanításától, de egyáltalán minden iskolai tanítástól föl kellene menteni, — hogy összes idejét és erejét az élők látogatására és vigasztalására, a haldoklók ellátására, temetésére, szóval teljesen papi és kiválóan szegény és kórházi nagyfóntosságú és fontos lelkészi hivatásának betöltésére fordíthassa.

Aehrenthal Budapesten. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt fél 11 órakor fogadta báró Aehrenthal Alajos közös külügyminiszter látogatását. Tanácskozásukat déltájban félbeszakították, mert a miniszterelnök az országába ment, hogy fogadja Kecskemét városának Gulner Gyula főispán által vezetett üdvözlő küldöttségét. A délelőtt folyamán dr. Wekerle miniszterelnök báró Rauch Pál horvát bánnal is értekezett.

HIREK.

Virágvasárnap.

Gyermekkorunk óta e szent napon mindig áhitatos kegyelettel vesszük kezünkbe a barka csomót, melylyel a templomba megyünk, hogy a pap szentelje meg. A templom hajójára a gyász sötét színei borulnak, el van leplezve a kereszt s az énekek és imák a bekövetkezendő nagy halált s mélyseges gyászt hirdetik előre. A szentelt barkával a pap kíséretében a hívő nép körmenetre indul s mikor az ajtó előtt áll a sokaság elénekli: „Dicsőség, dicséret és tisztelet legyen neked Krisztus, világ Megváltója”, lelki szemünk előtt meglevenedik a jeruzsálemi bevonulás, midőn a halni menő Jézus előtt a nép kiteríti szőnyeget, utjára viruló palma galyakat szór s felszendül a diadalmas üdvözlő: „Hosanna filio David!”

Csak az isteni Üdvözítő tudta előre, hogy ez a lelkes tömeg később félrevezetve halálra kívánja Üdvözítőjét s hogy ebben a diadalmas bevonulásban kezdődik tulajdonképp a kálvária halálos útja, tele szörvénnyel az Üdvözítő drága piros vérével s forró könnyeivel.

Azóta közel kétezeresztendő múlt el, de ha az évek forgása elénk hozza a virágvasárnapot, megindult szívvel sietünk templomba, hogy elkísérjük mi is a szenvedések kinos útjára a mi halni készülő édes Üdvözítőnk.

S minél mélyebbre hajoljanak a lenyugvó évszázadok, az Üdvözítő alakja annál fényesebben emelkedik ki az idő hullámsapásából, mint a szilárd szikla a tenger hajjai közül. Romba dőlnek országok és trónusok, eltűnnek a föld színéről népek s nemzetek, a tavasz első hírnökei, a szerep szürke fűzfabimbócskák megjelennek a templomok boltívei alatt, hol szentelt víz hull rájuk s a tömjénfüst fátyolozza be őket.

Szívünk pedig megindulással tekint fel a keresztre, melynek tövéből fakadt az emberiség megváltása s égbe kalauzoló údve.

A Passio, Jézus szenvedésének története, az oltáron kialvó gyertyák előtt, azt hirdeti, hogy a világ világossága kialvófélben van s közel az óra, midőn a kálvária ormán megpillantjuk a keresztet, isteni gyümölcseivel, a világot megváltó ártatlan Bárányal.

— **A karlócai adminisztrátor utja.** Bogdanovics Lucian budai görög keleti püspök, újonnan kinevezett metropoliai adminisztrátor, ma érkezett meg Karlócára.

— **Adakozások árpádházi szent-Erzsébet szobrára.** Pancesics Dominika első gyűjtőivén a következők adakoztak: Kata Czopkova 5 korona, Kopunova Marga, Barna Vidákovics, Sztipity Fábán, Dulity Karolina 2—2 korona, Domá Pancesics, Paresics Pál, Lózika Bajity, Prtyity Csernok Vitus, özv. Kata Prtyity, Pancesics Fülöp, Mária Prtyity, Polyakovits Kata, Vukovity Eszter, özv. Mamuzicsné, Eskut Mátyás, Futó Béla, Prtyity Kata, Szuturovics Kálmán, Margetity Doma, Sztipity Mara, Kuluncsics Magdolna, özv. Baics K. Istvánné, Kuluncsics Rókus 1—1 korona, Mamusics Liza, Szuturovics Teza 80—80 fil., Peity Liza, Sabics Istvánné, Romics Pere, Perusits Franciska, Prtyity Agnes 60—60 fil., Tumbász Liza, Mamusits Marcsa 50—50 fil., Kovacev Mária, Peics Radó, Bogesics Rebó, Rudics Tilka, Loketty Gyula, Prtyity Ilka, Mandovics Matild, Simokovics Mária, Király Márkó 40—40 fil., Tomasics Eva, Pertics Mara, Szuturovics Lazo 30—30 fil., Joczó Czrnkovics, Moravcsok Balázs, Jaesák Antal, Rajcsics Mária, Milodanovics Teréz, Mamusics Klára, Polyakovics Janya, Matkovics Agnes, Mrkovics Vinczéné, Peity T. Mara, Peits Tuk. A, Vukovics Joka, Szujajcsics Mariska, Mamusits Péter, Czrnkovics Macza, Zelics Vaza, Jancsics Tereszka, Paresics Teza 20—20 fil., Vojnics Puresár Mária, Paresics Ambrozia, Pertics Liza 10—10 fil.

— **A zentai Katholikus Legényegyesület 1908. évi április hó 20-án, vagyis húsvét hétfőjén, könyvtár-alap javára, saját dísztermében műkedvelői színi-előadással egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.** Színre kerül: Koncsag Lajkó, eredeti népszínmű 3 felvonásban. Szereplő személyek: Boros Péter, László János, Győri Erzsike, Szél Margitka, Kalmár Annuska, Guelminó Antal, Ferenci Mariska, Biró Mariska, Kerepesy Vince, Beretka Károly, Molnár Sz. Vituska, Lövei Margitka, Barcsi Czilike, Bodnár Erzsike, Erdélyi Klára, Németh Mariska, Huszák Etelka, ifj. Klonka Antal, ifj. Stéh István, Martonyik László, Kecskés Ignác, Erdélyi Alajos.

— **Vasárnap nem lehet fuvarozni.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a következő sürgős rendeletet adta ki: Mult évi december hó 21-én kelt rendeletünk alapján tudomásul vétel és az érdekeltek megfelelő sürgős értesítése végett közlöm, hogy a pályaudvarokon kirakott áruknak munkaszüneti napokon való elfuvarozása tárgyában fenti rendeletben foglaltakat hatályon kívül helyezem és a vasutakon kirakott áruknak munkaszüneti napon való befuvarozását eltiltom.

— **Előtte a kezefejét.** Kolonics Mihály, szegedi-földi lakos észrevette a tanyáján, hogy varju kovályog a csirkéi fölött. Beszaladt a szobájába, kihozta kétesővű megtöltött fegyverét s egyikből a varjura lőtt, amely akkor az elorzott csirkével magasan szárnyalt a levegőben. A lövés után a fegyvert lábhoz tette, tenyerével a csőre támaszkodott, s ugynézett a varju után. A puskaravasz is fel lehetett húzva. Hogy miképpen, azt még nem állapíthatták meg, a puská elsült s a serétek szétroncsolták Kolonics bal kezének fejét. A szerencsétlen embert mentőink szállították a közkörházba. A kezét amputálni kell.

— **Ráeresztés.** Egy helybeli ügyvédhez a napokban beállított egy magyar, valami becsületsértési ügyben. Előadta sérelmeit, fölvetették a tényállást, egyszóval rendben volt minden.

Másnap aronban ismét beövakodott ökelme nagy alázatosan és sok köhécselés után végre kibökte, hogy el szeretné vinni a pört máshová.

— Hát én bennem nem bízik, hogy megnyerem a pört? . . . kérdezte az ügyvéd.

— Dehogy nem! — Bizok én nagyon is!

— Hát akkor mit akar? . . .

— Hát . . . kérem szépen — motyogta a bácsi — hallottam, hogy az ellenfélnek zsidó ügyvédje van . . . Hát mondom, hogy hát . . . én is csak zsidó fiskálist éreztek rá.

— **A tüdővész gyógyszeréről** a bükk-fakátrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnévnek örvendeznek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használatnak, melyek között legjobb a „Sirolin-Roche”, miután ez hatásos, ingernélküli és mindenek előtt igen jó ízű. Kapható minden gyógyszerertárban.

Vallás és babona.

Egy idő óta feltűnően sok levelezőlapot továbbít a szabadkai posta, amelyen a névtelen levélíró jobb ügyhöz méltó buzgósággal és babonás meggyőződéssel arra ösztönözi a címzettet, hogy az egyidejűleg közölt rövid imát terjessze, mert máskülönben folyton szerencsétlen lesz.

Magam is részesültem abban a szerencsétlen szerencsében, hogy egy ilyen levelezőlapot kaptam. Mivel azonban úgy gondolkodtam, hogy az imának ilyen formában való terjesztése nem eredhet a római katolikus egyháztól, a magam és mások megnyugtató végett illetékes helyre fordultam felvilágosításért, — s ma a pécsi püspöki udvar egyik magasabb rangú papjától egy igen szívélyes hangú levelet kaptam, melyet szószerint ideiglatunk, így remélve leginkább elérni azt a célt, amely az alábbi sorok megírásának tulajdonképeni motívuma volt.

Ime a levél:

„Igen tisztelt uram!

Nagyon helyesen tetszett megjegyezni a percekben vett szíves soraiban, hogy nekem is megküldött ima terjesztése nem indulhat ki a római katolikus egyház kebeléből, amely a babonát, mi az ima szöveg alatt foglalt utasításban megnyilvánul, nem csak nem helyesli és terjeszti, hanem minden rendelkezésére álló eszközzel üldözi és megszüntetni iparkodik.

A nekem megküldött s a hozzá hasonló rövid imáknak burkolt fenyegetések utján és lavinászerűleg történő terjesztése idegenből átvett szerencsétlen szokás és utasítás, amelynek nem ritkán azzal iparkodnak hazug módon súlyt kölcsönözni, hogy egyik vagy másik püspöki hatóságra hivatkoznak, mint amely az ima ilyenmő terjesztését helyeselte avagy elrendelte volna.

Rosszakaratu, avagy együgyű emberek-től indult ki az egész, s ennek célja tulajdonképp nem más, mint az egyház tekintélyének és komolyságának allattomos megtámadása és kompromitálása.

Ezért az ilyen lapok, melyekből a félrevezetettek majdnem minden komoly papnak küldenek néhányat, egyedül a papkosárba valók.

A jó Isten áldását avagy büntetését nem köti ilyen játékszerekhez.

Azért a jó ügy érdekében bizalommal kérem uraságotat, hogy — amennyire mód-

Minden hölgy csak egyszer tesz kísérletet, s meg fog győződni az **Illés-féle**

LILIAM-TEJCRÉM

szépitő, ifjító és frissítő csodás hatásáról, melyet nemcsak a szabadkai, hanem a bel- és külföldi magasrangú hölgyek és művésznők is a legjobb és legbiztosabb ápoló szernek ismertek el. Ara 1 korona. **Lilium-tejzappan 90 fill.** Kapható az egyedüli **ifj. ILLÉS ANTAL** készítőnél:

„Vörös kereszt” gyógyszerertárban a főposta átellenében Szabadkán, Népbank-palota. 321—5

jában áll — e céltévesztett mozgalmat leleplezni s azt Szabadkán, honnét már magam is több ily kártyát kaptam, megszüntetni iparkodjék.

Nemes törekvéseire Istenáldását kérve, maradok

Pécs, 1908. április 10-én.

Őszinte tisztelettel
N. N.

Eddig a levél. Szükségtelennek tartottam bővebb kommentárt fűzni hozzá: — akiket érdekel, nagyon sokat megérthetnek belőle... Sz. M.

SZINHÁZ.

Gasparone.

Harmadszor adták ez idényben Milöcker e regényes operettjét a pénteki előadásban. A darab előadása hasonló volt az előzőekhez. Ruzsinszky (Karlotta) szépen előadott énekszámait és Bogyo Zsiga (podeszta) jellegzetes játéka tett legnagyobb hatást, de a többi szereplők is megfelelően alakítottak. Közönség kis számban volt jelen.

A színházi pótszezón.

A nagyhéten nem tart előadást a színház. Virágvasárnapján tehát, mint eddig is, befejeződik a rendes színházi időszak. Farkas igazgató azonban husvétől kezdve április 29-ig terjedő pótszezón tartására kapott engedélyt, amely igen érdekesnek ígérkezik. Több újdonságot fognak bemutatni e pótdényben, s a közönség megismerkedhetik a jövő színi évad művészeivel is ez előadássorozat alatt.

Műsor:

Vasárnap: Délután Császár katonái.
Este Bálikirálynő.

Elsőrendű

terméke a magyar pezsgőgyártásnak, melyben a francia jelleg kifejezetten érvényesül, s mint ilyen a francia pezsgőket pótolni van hivatva.

KAPHATÓ: 256-59-21

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A szabadkai kir. törvényszék büntető osztálya a következő bűnügyeket tüzte ki tárgyalásra:

Április 13-án: Kucsora János súlyos testi sértés büntette.

Április 14-én: Boros József lopás büntette, Jáger Bálint és társai lopás büntette.

Április 15-én: Tóth Vásárhelyi Péter hatóság elleni erőszak büntette, Puzics Márk súlyos testi sértés büntette, Molnár Péter és társa sikkasztás büntette.

Az előkelő világ legkedveltebb és legszebb imakönyve.

HOCK JÁNOS IMAKÖNYVE

vászon-, bőr-, bársony-, plüshe-, utánzott • • és valódi elefántesont kötésben. • • Kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

Szabadkán, főtér, a Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Körmőczy Ernő. 101

— Donna Eliza, — szólta Fra Felice, — egy örökségről akarok rendelkezni még. Egész nap ezen töröm fejem, mert nem tudom, kinek juttassam azt.

— Fra Felice, — felelt Donna Eliza, — ez a gondolat cseppet se aggassa önt. Senki sincs, ki a jótékony adományra ne lenne rászorulva.

De most, mikor Fra Felice úgy érezte, hogy újra erőre kap, mielőtt végakarát nyilvánítaná, előbb azt akarta elmondani, mily jóságos, kegyes volt iránta az Ég.

— Hát nem az ő különös kegyelme, hogy Polacco lettem? — szólta az öreg.

— Oh igen, ez mindenesetre ritka adomány, — erősítette Donna Eliza.

— Ha valaki még oly kevéssé tehetséges Polacco is, e mestersége sok hasznot hajthat neki, — folytatta Fra Felice, — magam is azóta láttam legnagyobb hasznát, mióta a klastromot elvették tőlünk, szerzetársaim meg elköltöztek vagy elhaltak egy szálig. Tarisznyámat telve találtam kenyérrel, anélkül, hogy a kezemet ki kellett volna nyújtanom a koldulásra. Sohasem hallottam bárkitől mogorva, elutasító szavakat, s tisztelteljesen köszöntött mindenki az utcán. Nagyobb adományt ennél egy szegény barátára nézve képzelni sem tudok, Donna Eliza.

Donna Eliza maga is tudta, mennyire szerette, tisztelte a nép Fra Felicet azért, mert a legközelebbi huzás nyerőszámait előre közölte velük.

— Ha a rekkenő nyári napon az országutját róttam végig, mellém szegődött a pástör, s jó darabon elkísért mindig. Fejem fölé tartá kifeszített ernyőjét, hogy a forró nap sugarak ne tüzzenek homlokomra. Ha a hegyszakadékok közt barlangoltam a szénégetők kalibái között, szívesen fogadott az a komos népség, s kenyerét, paszulylevesét mindig megosztá velem. Nem kellett tartanom sem a karabiniktól sem az erdei banditáktól. A vámszedő, ott a sorompónál, barátságosan bólogott felém, ha arra vitt el utam. Csak a' mondó vagyok, hogy sokat éré kincs volt ez az én mesterségem, Donna Eliza.

— Már az igaz, bizony úgy van, — hagyta helyben az asszony.

— Aztán gyerekjáték volt az egész, — folytatta az öreg. — Ok kérdeztek, s én feleltem nekik. Mindegyikük tudta már, hogy egy-egy szavam melyik számot jelenti; megjegyezték jól, s aszerint rakták a tétet. Magam sem tudom, miként történt, de azt látom, hogy különös isteni adomány volt az.

— Bizony e szegények nagyon meg fogják érezni az ön hiányát, Fra Felice.

Az öreg mosolygott egy kissé. „Vasárnap és hétfőn békémet hagytak, de szombaton, mikor huzás volt, ugyancsak megrohantak ám!”

Donna Eliza eközben aggódni kezdett, hogy a baldoklónak immár rögeszméjévé válik e gondolat. Eszébe jutott egyik is, másik is, ki már sokszor veszített a lutrin. Majd azokra gondolt, kik előbb jó módban éltek, s lassan-lassan mindenük eluszott, mikor e játék rabjai lettek. Azon igyekezett tehát, hogy elterelje Fra Felice figyelmét ez átkos szerencsejátékról.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

A. Szabadka. A villámsujtás Bács községben történt. Elnézésből kimaradt a község neve.

G. S. Katymár. Valószínűleg bunyevác gyűjtőívek nincsenek. Mi is magyar gyűjtőíveket iratunk alá.

Palicsfürdőn

egy szilárd anyagból épült új villa 5 kapa telekkel, melynek fele park, fele szőlő szabad kézből eladó. 1000 frt készpénz elég.

III. kör, Zimonyi-uton

bármilyen iparvállalatnak vagy beszálló vendéglőnek megfelelő ház más vállalat miatt szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó.

VI. körben, Vöröskereszt-utcában az ovoda mellett 354-6-2

egy ház nagy udvarral eladó.

Bővebbet Malusev Sándor irodája Szabadka, edény-piac.

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a Kállay Albert-utcában f. évi április hó 19-ével

OLYMPHIA

(mozgófénykép) színházamat megnyitom,

amelyben naponként változatos műsorral előadást fogok tartani.

Részletes programmal annak idején fogok szolgálni.

Kérve a n. é. közönség becses támogatását, maradok

kiváló tisztelettel 339-9-7

Tumbász Marián

Olympia-színház tulajdonosa.

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezentul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban saját költségemen a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő Balog György-féle ház. Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

papi és polgári szabó.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete
SZABADKAN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. Gyári árak.

17-44

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgálatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki legjegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik.

92-170

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt lekete szalonruhához 20.- K.-ért, szintagya felöltőszövetek, turisztákent, szelvénykamagant stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetvásárlását közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiválasztás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók
egyházi műiparintézete
Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, esillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítására.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű oltárokat, szőszék, gyónószekek és domborművű stáeio-képeket.

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és tervrajzokat készséggel küldünk. 261-13

5544/1908. sz.

358-1-1

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy Palics fürdő részére szükségelt bútorkok szállítására nézve folyó évi április hó 17. napján d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztályban zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

1. A szükségrendő butorzat és felszerelés a következő:

- 39 darab vas ággy réz diszítéssel;
- 12 darab vas mosdó réz diszítéssel (nagyobb) fölül márvány lappal;
- 15 darab vas mosdó réz diszítéssel (kisebb) fölül márvány lappal;
- 39 darab éjjeli szekrény, fölül márvány lappal;
- 12 darab ruhaszekrény aggatásra, egyik ajtó rész tükörrel;
- 12 darab ruhaszekrény fehér ruha számára;
- 12 darab nagyobb vas fogas;
- 15 darab kisebb vas fogas;
- 27 darab pamlag (diván);
- 39 drb réz függönytartó (carnis);
- 27 darab asztal, fából;
- 78 darab szék, fából;
- 27 darab köpő osésze;
- 27 darab lószőr derekalj (madrac).

2. Óvadékképen 1000 korona teendő le.

3. Az ajánlatok zárt borítékba elhelyezve pecséttel látandók el. (Ajánlati minták a gazdasági ügyosztályban kaphatók.)

4. A zárt ajánlatok a fent kitüntetett napon d. e. 10 óráig nyújtandók be a városi iktatói hivatalba.

5. Az óvadék vagy az ajánlathoz csatolandó, vagy pedig az árlejtés alkalmával teendő le az árlejtést tartó bizottság kezeihez.

6. Az árlejtésen ugy az ajánlattevők, valamint azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A szállítási határidő, az árlejtés jóváhagyásától számított 45 nap.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. Az ajánlatok vagy a gazdasági ügyosztályban elhelyezett butor mintákra, vagy pedig az ajánlattevők által bemutatandó mintákra nyújtandó be.

10. A hatóság, illetve város fenntartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között, az ajánlott árakra tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Kelt Szabadkán, 1908. évi április hó 3-ik napján.

A városi tanács.

Hirdetéseket
jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala
Rákóczi-utca 20. szám.

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgöncim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárak

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassodrony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok, tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. előállítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esaternázást, betonozást, nedves falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSÖVEK.

Keramik és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasuti indóházzal

:- szemben. :-

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók és vizeket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6 színben, márvány-, mozaik- és gránit-lapokból.

KÓAGYAGCSÖVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész nagyban és kicsinyben.

320-8-16

VAKOLATI KŐPOR.

Kereset bárki részére!

Házi munkások keresetnek gyors kötőgépeinken való kötésre. Távolság nem határoz, mi eladjuk a kötött munkát. 180-23

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.

IV. kör, Damjanich-utca
63. sz. alatt

jó házi koszt

357-4-3

kapható.

Kőbányai palackozásu

patent angol dugaszolással ellátott legkitünőbb

KORONASÖR

kizárólag

a „Park”-Kávéházban

kapható.

350-10-5

Olcsó és jó a világszerte ismert Birkhahn ezüstacél kaszája

melyet nemcsak jó minőségeért, hanem könnyű kezelhetőségeért minden gazda előnybe részesít. Igaz, hogy sok oldalról olcsóbb kaszákat ajánlanak megvételre, de ezek ugy minőségileg, mint a könnyű kezelést illetőleg össze sem hasonlíthatók a kitértetéseket nyert Birkhahn ezüstacél kaszájával. Ezen kaszáról lelkiismerettel elmondható, hogy

„jó szerszám — könnyű és félmunka”.

Kasza hossza	cm.	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Ára darabonként	K	1.20	1.25	1.35	1.45	1.55	1.65	1.75	1.85	2.-

Hosszabb kaszák arányosan drágábbak.

Kapható minden országban használatos alakban, minden darabért külön kezesség. Tessék árjegyzéket kérni. A kaszához való elsőrendű természetes kőszőrűkő 24 cm. hosszú, darabonként 30 fillér. Szabadalmazott kaszagyűrűk darabonként 25 fillér. Elsőrendű kaszaegyenestő szerszámok üllő és kalapács, a legjobb acélból 90 fillér. Elsőrendű ezüstacél sarló 55 fillér, 65 fillér, 75 fillér vágási hosszúság szerint.

Meg nem felelőtt kieserélek, vagy a vételárat visszaadom, épen ezért kockázat kizárva.

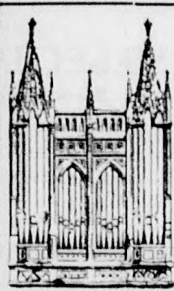
Elküldés utánvétellel vagy a vételár előzetes beküldése mellett.

A cs. és kir. udvari szállító KONRAD HANNS által, szétküldési ház Brux 397. sz. (Csehország).

Kérje gazdagon illusztrált árjegyzékemet, 3000-nél több ábrával, amelyet ingyen és franko küldünk. 361-10-1

A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve.

Angster József és Fia orgona- és harmonium-gyár PÉCS.

Ajánljuk kitünő hangu és erős szerkezetű légnyomatu (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak mellett művészies kivitelben.

Raktáron kitünő hangu harmoniumok minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olcsón vállalunk.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk.

Alapított 1867. évben. 244-15

Légnyomatu és electro berendezések.

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

förlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsesal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

42-76